

गौरादह नगरपालिका
नगर अस्पताल व्यवस्थापन तथा सञ्चालन
कार्यविधि-२०७९

प्रस्तावना:

गौरादह नगरपालिका भित्र स्वास्थ्य सेवा बाट कुनैपनि नागरिक वन्चित हुने अवस्था आउन नदिन उपलब्ध स्रोत र साधनको समुचित प्रयोग गर्दै नेपालको संविधानले स्थानिय तहलाई प्रत्याभूत गरेको स्वास्थ्य सम्बन्धि अधिकारलाई कार्यान्वयन गर्न, नगरपालिकाबाट उपलब्ध हुने आधारभूत स्वास्थ्य सेवा लगायतको स्वास्थ्य सेवालाई सहज,प्रभावकारी, तथा गुणस्तरिय बनाउन, नगरपालिकाले स्थापना गरेको नगर अस्पतालमा संचालन तथा व्यवस्थापन समितिको गठन तथा काम, कर्तव्य र अधिकार सम्बन्धि विधि निर्धारण गर्न वान्छनिय भएकोले, नेपालको संविधान,२०७२ को धारा २१४ बमोजिम अनुसूचि ८ र ९ को अधिकार तथा स्थानिय सरकार संचालन ऐन,२०७४ को प्रयोग गरि गौरादह नगरपालिकाले यो कार्यविधि बनाई लागू गरेको छ।

परिच्छेद-१

१.संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

(क) यो कार्यविधिको नाम गौरादह नगरपालिकाको नगर अस्पताल संचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि,२०७९ रहेको छ ।

(ख) यो कार्यविधि नगर कार्यपालिका बाट पारित भएको मिति बाट लागू हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलनगोमा यस कार्यविधिमा :-

(क) "अस्पताल" भन्नाले गौरादह नगरपालिकाले संचालन गरेको नगर अस्पताललाई सम्झनु पर्छ ।

(ख)"अध्यक्ष" भन्नाले अस्पताल संचालक तथा व्यवस्थापन समितिको अध्यक्ष सम्झनु पर्दछ ।

(ग) " प्रमुख" भन्नाले गौरादह नगरपालिका नगर प्रमुखलाई सम्झनु पर्छ ।

(घ) " अस्पताल प्रमुख " भन्नाले अस्पतालमा कार्यरत चिकित्सकहरु मध्ये सबै भन्दा सिनियर कर्मचारी वा समितिले तोके बमोजिमको कर्मचारी लाई सम्झनु पर्छ ।

(ड) " उप प्रमुख" भन्नाले गौरादह नगरपालिकाका उप प्रमुखलाई सम्झनु पर्छ ।

(च) " कार्यपालिका" भन्नाले गौरादह नगरपालिकाको नगर कार्यपालिकाको नगर कार्यपालिका सम्झनु पर्छ ।

(छ) "कार्यविधि" भन्नाले नगर अस्पताल संचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७९ सम्झनु पर्छ ।

(ज) "चिकित्सक तथा स्वास्थ्य कर्मी" भन्नाले स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न प्रचलित कानून बमोजिम सम्बन्धित परिषद् बाट अनुमति प्राप्त व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।

(झ) "नगरपालिका " भन्नाले गौरादह नगरपालिका नगरपालिका सम्झनु पर्छ ।

(ञ) "नगर पालिका क्षेत्र" भन्नाले गौरादह नगरपालिका सम्झनु पर्छ ।

(ट) "पदाधिकारी" भन्नाले व्यवस्थापन समिति अध्यक्ष, उपाध्यक्ष र सदस्य लगायतका पदाधिकारीलाई सम्झनु पर्छ ।

(ठ) "समिति" भन्नाले दफा ३ बमोजिम गठित नगर अस्पताल संचालन तथा व्यवस्थापन समितिलाई सम्झनु पर्छ ।

(ड) "शाखा" भन्नाले कार्यपालिकाको स्वास्थ्य शाखा सम्झनुपर्छ ।

परिच्छेद- २

उद्देश्यः

२. नगर अस्पताल व्यवस्थापन तथा सञ्चालनको उद्देश्यहरूः

क. प्राथमिक स्वास्थ्य सेवालार्ई जनताको आधारभूत अधिकारको रूपमा स्थापित गर्ने ।

ख. उपलब्ध साधन र श्रोतको अधिकतम परिचालन गरी छिटो र प्रभावकारी सेवा जनतालाई उपलब्ध गराउने ।

ग. स्वास्थ्य सेवालार्ई सरल, सुलभ, समतामुलक र पहुँच योग्य बनाउने ।

घ. नगर अस्पताल बाट स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम लागू गरि कार्यान्वयन ल्याउने ।

परिच्छेद-३

अस्पताल व्यवस्थापन समितिको गठन तथा संचालन

३. समितिको गठन :

१. अस्पतालको संचालन तथा व्यवस्थापनको लागि देहाय बमोजिमको एक व्यवस्थापन समिति हुनेछ ।

(क) नगर प्रमुख - अध्यक्ष

(ख) नगर उप-प्रमुख - उपाध्यक्ष

(ग) प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत - सदस्य

(घ) नगर प्रमुखले मनोनयन गरेको कार्यपालिकाको सदस्यहरु मध्ये एक जना-सदस्य

(ङ) अस्पताल रहेको वडाका वडा अध्यक्ष - सदस्य

(च) सामाजिक विकास समितिको संयोजक-सदस्य

(छ) अस्पताल रहेको क्षेत्रको विद्यालयका प्रमुख/प्राचार्य मध्ये बाट नगर प्रमुखले छानेको १ जना- सदस्य

(ज) गौरादह उद्योग वाणिज्य संघको प्रतिनिधि एक जना - सदस्य

(झ) समिति बाट मनोनित स्वास्थ्य सम्बन्धि जानकार महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाहरु मध्ये बाट एक जना - सदस्य

(ञ) अस्पतालमा कार्यरत कर्मचारी बाट छानिएका एक जना महिला सहित २ जना- सदस्य

(ट) अस्पतालका प्रमुख - सदस्य सचिव

२. समितिले आवश्यकता अनुसार स्वास्थ्य क्षेत्रका विषय विज्ञ, ईन्जिनियर जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीलाई बैठकमा अमन्त्रित गर्न सक्नेछ ।

४. पदावधि

समितिका पदाधिकारीहरुको पदावधि नियुक्त भएको मितिले पाँच वर्षको हुनेछ । तर पदाधिकारीको पदावधि बाँकी रहँदै स्थानिय तहको निर्वाचन सम्पन्न भएमा स्वतःसमाप्त हुनेछ ।

५. पदावधि रिक्त हुने: निम्न अवस्थामा मनोनित सदस्यहरुको पद रिक्त हुनेछ ।

क) मृत्यू भएमा,

ख) राजिनामा दिएमा,

ग) बिना सूचना लगातार तीन पटक समितिको बैठकमा अनुपस्थित भएमा ।

घ) फौजदारी अभियोग प्रमाणित भएमा ।

ड) स्वास्थ्य संस्थाको अहित हुने काम गरेको प्रमाणित भएमा ।

६. काम,कर्तव्य र अधिकार:

-समितिको काम,कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

१. नेपाल सरकारबाट जारी गरिएको आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्रवाह र न्यूनतम सेवा मापदण्ड कार्यान्वयनको सुनिश्चितता गराउने ।

२. अस्पताल बाट गुणस्तरीय, प्रभावकारी एवं दीगो सेवा प्रवाहको लागि स्वास्थ्य संस्थाको उन्नती र विकासको सन्दर्भमा आवश्यक नीति,योजना, कार्यक्रम तर्जुमा र निर्णय गरी कार्यान्वयन गर्ने , गराउने ।

३. अस्पतालको नियमित संचालन र व्यवस्थापनको लागि आवश्यक स्रोत साधन जुटाउन पहल गर्ने, वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तयार गर्ने ।

४.अस्पतालमा बाट प्रवाह भएका सेवाहरुको नियमित अनुगमन र समिक्षा गरि सेवाको निरन्तर रुपमा गुणस्तर अभिवृद्धि गर्न आवश्यक निर्णय लिने ।

५. स्वास्थ्य सेवा तथा सुविधा सम्बन्धि राष्ट्रिय मापदण्ड कार्यान्वयनको सुनिश्चितताको लागि आवश्यक प्रबन्ध मिलाउने ।

६.अस्पतालमा कार्यरत जनशक्तिको उपलब्धता,क्षमता विकास एवं वृत्ति विकासको लागिआवश्यक कार्य गर्ने ।अस्पतालको जनशक्तिको सेवा,सर्त,पारिश्रमिक र अन्य सुविधाहरुका सम्बन्धमा कार्यपालिकालाई सिफारिस गर्ने ।

७.सर्वसुलभ र गुणस्तरिय स्वास्थ्य सेवाको पहुँच र उपलब्धता सुनिश्चित गराउनका लागि आवश्यक मानव स्रोत व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्य गर्ने र उच्च कार्य सम्पादनका लागि प्रोत्साहित गर्ने ।

८. स्वास्थ्य सेवाको पहुँचवाट बन्चित स्थानिय समुदायलाई स्वास्थ्य सेवाको पहुँचको सुनिश्चितता गर्न आवश्यक कार्यहरु गर्ने ।

९. भूगोल,अल्पसंख्यक,आदिवासी,जनजाती,जेष्ठ नागरिक,विपन्न वर्ग,अपाङ्गता भएका,बालबालिका,किशोर किशोरी,महिला समूह समेतलाई मध्यनजर राखी अस्पतालको प्राथमिकता र योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने ।

१०. स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम,खोप कार्यक्रम,बाल स्वास्थ्य तथा मातृशिशु सुरक्षा कार्यक्रम जस्ता राष्ट्रिय अभियान तथा कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयनको आवश्यक प्रबन्ध मिलाउने ।

११.अति विपन्न,असाहाय तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुलाई निःशुल्क वा सहूलियतपूर्ण स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।

१२. अस्पतालको भौतिक सम्पतिको एकिन तथ्याँक अध्यावधिक गर्न एवं सम्पतिको संरक्षण तथा मर्मत संभारको व्यवस्थापन गर्ने ।

१३. अस्पतालबाट दिईने सेवाहरूको लक्ष्य अनुसार प्रगती भए नभएको अनुगमन गर्ने । भौगोलिक कार्यक्षेत्र भित्रको स्वास्थ्य समस्याहरू र आवश्यकताको विश्लेषण गरि तथ्यमा आधारित योजना तर्जुमा,कार्यान्वयन र अनुगमन गर्ने ।

१४. स्वास्थ्य सेवामा सुशासन,जनसहभागिता र सामाजिक जवाफदेहिता सुनिश्चित गर्ने,सेवाग्रीहीमैत्री स्वास्थ्य सेवालार्ई सुदृढीकरण गर्न सहयोग तथा सहजीकरण गर्ने ।

१५. विद्युतिय स्वास्थ्यको अवधारणा कार्यान्वयनका लागि नगरपालिका अन्तर्गतका नगरपालिका सामाजिक विकास समिति र स्वास्थ्य शाखा संग आवश्यक समन्वय गर्ने ।

१६. अधिल्लो बैठकले गरेका निर्णयहरूको कार्यान्वयनको स्थिति बारे पुनरावलोकन गरी जनस्वास्थ्यका कार्यक्रम तथा स्वास्थ्य सेवा संचालन आदिमा आएका समस्या समाधान गर्न पहल गर्न पहल गर्ने रसमाधान हुन नसकेका समस्याहरू समाधानका लागि नगरपालिका तथा सम्बन्धित निकायलार्ई पठाउने ।

१७.अस्पतालले लिने सेवा शुल्क निर्धारण गर्नको लागि समितिलार्ई सिफारिस गर्ने । अस्पतालको विकासका लागि आर्थिक तथा अन्य सहयोग जुटाउन सम्बन्धित निकायहरूसंग आवश्यक समन्वय र सहकार्य गर्ने ।

१८. अस्पताल संचालनको लागि नगरपालिकाले दिएका निर्देशनहरू र स्वीकृत कार्यक्रमको कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।

१९. अस्पताल बाट सेवा प्रवाहको क्रममा आएका गुनासोहरूको उचित सम्बोधन र व्यवस्थापन गर्ने ।

२०. अस्पतालको मासिक प्रगती प्रतिवेदन हरेक महिना HMIS अनुसार DHIS-2 मा तथ्याङ्क प्रविष्ट गर्ने ।

२१. नेपालको संविधान,स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन,जनस्वास्थ्य ऐन, स्थानिय स्वास्थ्य ऐन लगायत प्रचलित कानून र नीति बमोजिम स्वास्थ्य सम्बन्धि स्थानिय तहको एकल तथा साझा अधिकारहरू कार्यान्वयनका लागि व्यवस्थापन,समन्वय र सहयोग गर्ने ।

२२. संघ,प्रदेश र स्थानिय सरकारले चलाएका स्वास्थ्य सम्बन्धि कार्यक्रम तथा अभियानहरू संचालन गर्ने ।

२३. नगरपालिकाले तोके बमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने ।

७.समितिको बैठक र संचालन बिधि:

१. समितिको अध्यक्षको निर्देशनमा सदस्य सचिवले कम्तिमा दुई महिनाको एक पटक स्वास्थ्य शाखा सँग समन्वय गरी समितिको बैठक बोलाउनु पर्नेछ,तर आवश्यकता अनुसार जुनसुकै अवस्थामा पनि वस्न सक्नेछन ।

२. समितिका सदस्यहरूको बहुमतको उपस्थिति भएमा बैठकको गणपुरक संख्या पुगेको मानिनेछ ।

३. समितिको निर्णय उपस्थिति सदस्यहरूको बहुमतबाट हुनेछ । कुनै विषयमा मत विभाजन भई बराबर भएमा अध्यक्षले निर्णायक मत दिन पाउनेछन, तर आमन्त्रित सदस्यले मतदानमा भाग लिन पाउने छैन ।

४. समितिको अध्यक्षको अध्यक्षतामा बैठक बस्नेछ र निजको अनुपस्थितिमा उपाध्यक्षको अध्यक्षतामा बैठक संचालन हुनेछ ।

५. बैठकको निर्णय सदस्य सचिव र अध्यक्षले प्रमाणित गर्नेछ ।

६. व्यवस्थापन समितिको बैठक सम्बन्धि अन्य कार्यविधि समितिले आफैले निर्धारण गर्नेछ ।

द. बैठकको गणपुरक संख्या :समितिको बैठकको गणपुरक संख्या:

१. पहिलो पटकको समितिको बैठक बस्नका लागि ५१% सदस्य उपस्थित भएमा बैठकका लागि गणपुरक संख्या पुगेको मानिन्छ ।

२. पहिलो पटक गणपुरक संख्या नपुगी बैठक स्थगित भएमा उपस्थित संख्यालाई नै गणपुरक संख्या मानिने छ ।

परिच्छेद-४

९.समितिका पदाधिकारीहरूका काम,कर्तव्य र अधिकार:

क)अध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार

- समितिको बैठक बोलाउने सदस्य सचिवलाई निर्देशन दिने ।
- नगर अस्पतालको दैनिक कार्य रेखदेख गरी निर्देशन दिने ।
- समितिका अन्य पदाधिकारीहरूलाई जिम्मेवारी तोकी काममा लगाउने ।
- समितिले तोकेका अन्य काम गर्ने गराउने ।

ख) उपाध्यक्षको काम,कर्तव्य र अधिकार

- अध्यक्षको अनुपस्थितिमा अध्यक्षको हैसियतमा काम गर्नु पर्नेछ ।

ग) सचिवको काम,कर्तव्य र अधिकार:

- अध्यक्षको निर्देशनमा समितिको सचिवको हैसियतले बैठक बोलाउने ।
- प्रतिवेदन पेश गर्ने र निर्णय कार्यन्वयन गर्ने ।
- प्रशासन प्रमुखको जिम्मेवारी वहन गर्ने ।
- नगरकार्यपालिका,समिति,तथा स्वास्थ्य शाखाको निर्देशन पालन गर्ने ।

घ) सदस्यहरको काम,कर्तव्य र अधिकार:

- बैठकमा सहभागी हुने ।
- समिति तथा अध्यक्षले तोकेको कार्यहरू गर्ने गराउने ।
- नगर अस्पतालको सञ्चालन गर्न जनसहभागिता जुटाउन सहयोग गर्ने ।

परिच्छेद-५

कोष तथा लेखा परिक्षण

१०. अस्पतालको कोष:

(१) अस्पताल संचालन तथा व्यवस्थापन समितिको नाममा छुट्टै कोष रहनेछ ।

(२) उप दफा (१) बमोजिमको कोषमा देहायका रकमहरू रहने छन् र नगर अस्पतालको खर्च सो कोषबाट व्यहोरिनेछ ।

(क) नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकार बाट प्राप्त रकम

(ख) नगरपालिका बाट प्राप्त रकम ।

(ग) नगरपालिका बाट प्राप्त रकम ।

(घ) कुनै व्यक्ति, स्वदेशि विदेशि दाता, गूठी वाट प्राप्त रकम ।

(ङ) व्यवस्थापन समितिको पहलबाट प्राप्त रकम ।

(च) अस्पतालले संचालन गरेका सेवाहरू बाट प्राप्त रकम ।

(छ) वैदेशिक अनुदान, संघ संस्था वा व्यक्तिबाट प्राप्त अनुदान वा सहयोग रकम ।

(ज) अन्य स्रोतबाट प्राप्त रकम ।

(३) उपनियम (२) को खण्ड (छ) बमोजिमको रकम प्राप्त गर्नु अगाडी प्रचलित कानून बमोजिम स्वीकृत लिनुपर्नेछ ।

(४) अस्पताललाई प्राप्त हुने सबै प्रकारका आम्दानी उपदफा (१) बमोजिमको कोष खातामा जम्मा गर्नु पर्नेछ ।

(५) अस्पताल व्यवस्थापन समितिको तर्फबाट गरिने सम्पूर्ण खर्च उपदफा (१) बमोजिमको कोष बाट हुनेछ ।

(६) समितिले अस्पतालको नियमित स्वास्थ्य सेवा प्रवाह र जनस्वास्थ्यका प्रचलित मापदण्ड एवं मुल्य मान्यता प्रतिकुल नहुने कुराको सुनिश्चित गरी आन्तरिक स्रोत साधन व्यवस्थापन गर्न अस्पतालको भौतिक सम्पतिको सदुपयोग गर्न सक्नेछ ।

११. कोष तथा खाता संचालन:

१) व्यवस्थापन समिति र अस्पतालको आय व्यय दुरुस्त राख्न समितिका सचिव, नगर स्वास्थ्य शाखाका अधिकृत स्तरका कर्मचारी र नगरपालिका आर्थिक प्रसाशन शाखाका लेखा अधिकृत/लेखापाल/सहायक लेखापाल मध्येबाट १ जना गरी ३ जनाको संयुक्त दस्तखत बाट खाता संचालन हुनेछ ।

२) अस्पतालको आय व्ययको लेखा नेपाल सरकारले अपनाएको ढाँचा बमोजिम हुनेछ ।

३) कोषको खाता संचालन समितिले निर्णय गरे बमोजिम सरकारी कारोवार गर्न स्वीकृति प्राप्त बैंक तथा वित्तिय संस्थामा हुनेछ । साथै सो खाता प्रचलित कानून बमोजिम संचालन हुनेछ ।

४) अस्पतालको आर्थिक कारोवारको उत्तरदायित्व, जिम्मेवारी र जवाफदेहिता आर्थिक कारोवारको निर्णयकर्ता र सम्बन्धित खाता संचालन गर्न अधिकार प्राप्त कर्मचारीको हुनेछ ।

५) अस्पतालको आम्दानी र खर्चको अभिलेख, आम्दानी र खर्च सम्बन्धि कार्यविधि, लेखाको अभिलेखको सिद्धान्त, आर्थिक विवरण तयारी, सम्पतिको अभिलेख तथा जिन्सी व्यवस्थापन, आय व्यय तथा सम्पतिको विवरण तयारी, आन्तरिक लेखा परिक्षणको सिद्धान्त, बेरुजु अभिलेख, बेरुजु फस्यौट लगायतका विषयहरू प्रचलित आर्थिक कार्यविधि सम्बन्धि कानून बमोजिम हुनेछ ।

६) अस्पताललाई आवश्यक पर्ने निर्माण, मालसामान, परामर्श सेवा र अन्य सेवाको खरिद सम्बन्धि व्यवस्था र खरिद प्रक्रिया सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ बमोजिम हुनेछ ।

१२. लेखा परिक्षण:

१) अस्पताल व्यवस्थापन समितिले तोकिए बमोजिम अस्पतालको आय व्ययको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालि कायम गर्नेछ ।

२) आन्तरिक लेखा परिक्षण नगरपालिकाको आन्तरिक लेखा परिक्षण शाखा बाट हुनेछ ।

३) समितिको अन्तिम लेखा परिक्षण नगरपालिकाको श्रेष्ठा संगै महालेखा परिक्षक वा निजले तोकेको लेखा परिक्षक बाट हुनेछ ।

४. बैठक भत्ता: समितिका सदस्यहरूको बैठक भत्ता तथा बैठक सम्बन्धि खन्य खर्च नगरपालिकाको आर्थिक नियमावली बमोजिम व्यवस्थापन समितिको आम्दानी बाट व्यहोर्ने गरी हुनेछ ।

१३. सेवा शुल्क सम्बन्धि व्यवस्था: अस्पतालबाट प्रदान गरिने सेवाको आवश्यक शुल्क समितिको सिफारिसमा कार्यपालिकाले निर्णय गरे बमोजिम हुनेछ । तर निःशुल्क भनि तोकिएका सेवाको शुल्क लिन पाईनेछैन ।

परिच्छेद-६

जनशक्ति, औषधि तथा उपकरणको व्यवस्थापन

१४. कर्मचारी व्यवस्थापन:

१) अस्पतालमा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र नगरपालिका साथै नगर अस्पताल संचालन तथा व्यवस्थापन समितिले दरबन्दी निर्धारण गरे अनुसारको देहाय बमोजिमका कर्मचारीको व्यवस्था हुनेछ ।

(क) स्थायी - नेपाल सरकारको स्वास्थ्य सेवाबाट समायोजन भई आएका स्वास्थ्य जनशक्ति र लोकसेवा आयोगबाट पदपूर्ति हुने स्थायी जनशक्ति

(ख) करार- करार सेवामा भर्ना वा गरिएका जनशक्ति

(ग) अभ्यासकर्ता- छात्रवृत्ति प्राप्त गरी अध्ययनरत विद्यार्थीहरूले अनिवार्य सेवा गर्नुपर्ने जनशक्ति तथा पूर्ण वा आंशिक रूपमा नगरपालिकाको सयोग प्राप्त गरी छात्रवृत्तिमा अध्ययन गरेका विद्यार्थी

(घ) विषय विज्ञको रूपमा वैतनिक वा अवैतनिक स्वच्छिक सेवा उपलब्ध गराएका व्यक्तिहरू

(ड) विभिन्न शैक्षिक संस्थाहरूबाट ईन्टर्नसिप(Internship) विद्यार्थीहरू

२) अस्पताल सेवा प्रवाह उपदफा (१) बमोजिमको कर्मचारीबाट गराउन अपुग भएमा अस्पतालले नगरपालिकाको स्वीकृति लिई आफ्नै स्रोत बाट आर्थिक व्यवस्थापन गर्ने गरी सेवा करारमा थप कर्मचारी नियुक्ति गर्न सक्नेछ ।

३) सेवा करार वा करार सेवामा कर्मचारी नियुक्ति गर्दा खुला प्रतिस्पर्धात्मक पद्धति अनुरूप प्रचलित कानून बमोजिमको गौरादह नगरपालिकाको सेवा करार कार्यविधि बमोजिम हुनेछ ।

४) अस्पतालमा कार्यरत रहेका दफा १४ को उपदफा (२) बमोजिमका कर्मचारीहरूको सेवा शर्त र सुविधा प्रचलित नगर अस्पताल संचालन तथा व्यवस्थापन समितिले व्यवस्थापन गरे बमोजिम हुनेछ ।

५) योकार्यविधि प्रारम्भ हुँदाका बखत अस्पतालमा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई व्यवस्थापन समितिको आर्थिक सक्षमता भएको अवस्थामा थप सुविधाको व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

६) नियमित बाहेक आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने स्वास्थ्य कर्मीलाई व्यवस्थापन समितिले निर्णय गरि थप सुविधा उपलब्ध गराउन सक्नेछन ।

७) कार्यपालिकाले नगर अस्पताल संचालन तथा व्यवस्थापन समितिको सिफारिसमा जनशक्तिको दरवन्दी संशोधन गर्न सक्नेछ ।

८) नगरपालिकाले नगर अस्पताललाई आवश्यक पर्ने जनशक्तिको भर्ना र छनौट गरि अस्पताललाई सिफारिस गर्नेछ ।

९) कार्यालय प्रमुखको रूपमा अस्पताल प्रमुखले कार्य गर्ने छ ।

१०) अस्पतालका प्रमुखले प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत र अन्य कर्मचारीहरू संग अस्पताल प्रमुखले कार्यसम्पादन करार गर्नु पर्नेछ ।

११. समितिले जनशक्तिको क्षमता अभिवृद्धिको लागि आवश्यकता अनुसार तालिम तथा शिक्षण गराउनेछ ।

१२. समितिले नगरपालिकासंग समन्वय गरी सरकारी, निजी तथा गैरसरकारी स्वास्थ्य संस्थासंगको साझेदारीमा सेवा करारमार्फत पनि जनशक्ति व्यवस्थापन गर्न सक्नेछ ।

१५. अभ्यासकर्ता सम्बन्धि व्यवस्था:

अस्पतालमा स्वास्थ्य सेवा प्रवाह नियमित र प्रभावकारी बनाउन थप जनशक्ति आवश्यक भएमा नेपाल सरकारको छात्रवृत्तिमा अध्ययन गरेका विद्यार्थीहरूलाई

अस्पतालले प्रचलित कानून बमोजिम अभ्यासकर्ताको रूपमा नियमानुसार काममा लगाउन सक्नेछ ।

१६. कर्मचारी तथा स्वास्थ्यकर्मीहरूको सेवा सुविधा:

कर्मचारी तथा स्वास्थ्यकर्मीहरूको सम्पूर्ण सेवा, सुविधा, अतिरिक्त समय, रात्रीकालिन सेवा तथा सट्टा विदा प्रचलित कानून बमोजिम तथा समितिले तोके बमोजिम हुनेछ ।

१७. अस्पताल प्रमुखको काम, कर्तव्य र अधिकार:

१. अस्पताल नगर अस्पताल व्यवस्थापन समितिको अधिनमा रहि नेपाल सरकारबाट जारी गरिएको आधारभूत स्वास्थ्य सेवा तथा आवश्यकता अनुसार विशेषज्ञ सेवा प्रवाह गर्न न्यूनतम सेवा मापदण्डलाई कार्यान्वयन गर्ने र अस्पतालको दैनिक सेवा संचालन गर्ने ।

२. अस्पताल सञ्चालनका लागि सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाहरूसँग समन्वय गर्ने ।

३. अस्पताल सञ्चालनका लागि बार्षिक बजेट, कार्यक्रम स्वास्थ्य शाखासँग समन्वय गरी कार्यपालिकामा पेश गर्ने ।

४. अस्पतालको गुणस्तर कायम राख्न, क्षमता अभिवृद्धि गर्न तथा अन्य आवश्यक कार्यहरू गर्न समितिले तोके बमोजिम हुनेछ ।

५. अस्पतालको कार्यालय प्रमुख भै कामकाज गर्ने ।

१८. औषधि खरिद, भण्डारण तथा वितरण

१. नगरपालिकाबाट निःशुल्क वितरण गर्ने औषधि नगर स्वास्थ्य शाखाबाट उपलब्ध हुने तथा अस्पताल फार्मसीबाट विक्रि वितरण गर्ने औषधि अपर्याप्त भए नगरपालिकाको स्वास्थ्य शाखाले आवश्यक औषधि/उपकरण खरिद गरि उपलब्ध गराउने ।

२. अस्पतालले बार्षिक रूपमा आवश्यक पर्ने औषधि तथा स्वास्थ्य उपकरणको अनुमान गरी बार्षिक खरिद योजना बनाई नगरपालिका स्वास्थ्य शाखाबाट स्वीकृत गराउनु पर्नेछ ।

३. अस्पतालले निःशुल्क उपलब्ध गराउने औषधि नियमित रूपमा उपलब्धताको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

४. अस्पतालले अस्पतालमा आउने बिरामीको संख्या तथा रोगको आधारमा औषधिको माग तथा आपूर्तिको नियमित सन्तुलनको व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

५. औषधि नष्ट हुनबाट बचाउन तथा गुणस्तर कायम गर्न नेपाल सरकारले तोकेको मापदण्ड अनुसार औषधि भण्डारण गर्नुपर्नेछ ।

६. औषधि आपूर्ति तथा बितरणलाई पारदर्शी बनाउन अस्पताल प्रमुखले फोकल पर्सन व्यक्ति तोक्न सक्नेछन् ।

७. उपदफा (६) बमोजिम तोकिएको व्यक्तिले नियमित जिन्सी श्रेण्टा मिलाउनु पर्ने र दैनिक औषधिको खपतलाई मौज्जात दैनिक अभिलेख राख्नु पर्ने साथै उपकरणको विवरण दुरुस्त राख्नुपर्नेछ ।

८. स्टोर किपरले खर्च भएर जाने र नजाने जिन्स रजिष्टरको लागत राखी व्यवस्थापन गर्नु पर्नेछ ।

९. विरामी पुर्जा अनुसार औषधिको समुचित प्रयोगको लागि सेवाग्राही वा हेरचाह गर्ने व्यक्ति वा औषधि लिन आउने व्यक्तिले निम्न बमोजिम जानकारी दिनुपर्नेछ ।

(क) औषधिको सेवन विधि र मात्रा

(ख) औषधिबाट हुन सक्ने प्रतिअसर

(ग) औषधि सेवन अवधि

(घ) औषधि सेवन अवधिभर अपनाउनु पर्ने सावधानी

(ङ) औषधि सुरक्षित राख्ने स्थान र विधि

१०. औषधि वितरण गर्दा औषधि बिक्रि वितरण सम्बन्धि संहिता र औषधि सम्बन्धि प्रचलित कानूनको पालना गर्नु पर्नेछ ।

११. अस्पतालले आपूर्ति व्यवस्थापन सूचनमा प्रणालीमा नियमित रूपमा औषधि उपकरणको विवरण पठाउनु पर्नेछ ।

१२. निःशुल्क औषधि र उपकरण बाहेक अस्पतालको फार्मसी संचालन गर्न सेवा परामर्श खरिद भएमा नगरपालिकाले फार्मसी सेवा संचालन सम्झौता गरे बमोजिम हुनेछ ।

१९. फार्मसी संचालन गर्ने

(१) निःशुल्क औषधि वितरण तथा अस्पतालमा आवश्यक औषधि बिक्रि वितरण गर्न अस्पतालले आफ्नै फार्मसी वा सेवा परामर्श खरिद गरि संचालन गर्न सक्नेछ ।

(२) फार्मसी मार्फत किक्री वितरण गर्ने औषधिको व्यवस्थापन नगरपालिकाको समन्वयमा अस्पतालले गर्नेछ ।

(३) फार्मसी संचालन सम्बन्धि अन्य व्यवस्था प्रचलित कानून र फार्मसी संचालन निर्देशिका बमोजिम हुनेछ ।

२०. एम्बुलेन्स संचालनः

(१) अस्पतालले आफ्नै स्रोत वा अन्य संघ संस्थाको सहयोग र साझेदारीमा एम्बुलेन्स सेवा संचालन गर्न सक्नेछ ।

(२) एम्बुलेन्स संचालन सम्बन्धि अन्य व्यवस्था गौरादह नगरपालिकाको एम्बुलेन्स सञ्चालन कार्यविधि तथा जिल्ला स्तरिय एम्बुलेन्स संचालन समितिको कार्यविधि अनुसार हुनेछ ।

२१. आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा व्यवस्थापन:

(१) अस्पतालले २४ सै घण्टा आकस्मिक सेवा प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

(२) अस्पतालमा संभवत उपचार तत्काल गरी थप उपचार आवश्यक भएमा उपयुक्त स्वास्थ्य संस्थामा प्रेषण गर्नु पर्नेछ ।

(३) अस्पतालले प्रदान गर्ने आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको विवरण,सम्बन्धित स्वास्थ्यकर्मीको जिम्मेवारी र कर्तव्य समेत खुल्ने गरि आकस्मिक उपचार कक्षमा सवैले देखे ठाँउमा राख्नु पर्नेछ ।

(४) अस्पतालले प्रदान गरेको सेवाहरु मध्ये आधाभूत स्वास्थ्य सेवा भित्र पर्ने आकस्मिक उपचार निःशुल्क उपलब्ध गराउनु पर्नेछ र बीमा नभएको वा बीमा रकमले नपुगेको अवस्थामा सम्बन्धित व्यक्ति,निजको अभिभावक,परिवारका सदस्य,संरक्षक वा संरक्षकत्व गरिरहेका व्यक्तिले वेहोर्नु पर्नेछ ।

(५) अस्पतालमा कसैलाई पनि आकस्मिक उपचार सेवाबाट बञ्चित गरिने छैन । अति विपन्न,वेवारिसे,तत्काल संरक्षक र अभिभावक नभएका सेवाग्राहीलाई नगरपालिकाको आकस्मिक उपचार कोषबाट वा अन्य शिर्षकबाट खर्च व्वहोर्नेगरी आकस्मिक उपचार सेवा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

२२.सेवा व्यवस्थापन:

१. अस्पतालबाट प्रदान गरिने सेवाको विवरण सवैले देखे ठाँउमा राख्नु पर्ने छ । दफा २१ को उपदफा (१)संग सम्बन्धित अनुसूचि-१ मा रहेको छ ।

२. अस्पतालमा प्रशासनिक कार्यालय, ओ.पि.डी.,प्रयोगशाला, वार्डहरु,ईमेजिड कक्ष, आकस्मिक कक्ष,शल्यक्रिया कक्ष, आकस्मिक कक्ष,फार्मसी,क्यान्टिन,सोधपुछ-दर्ता कक्ष, प्रतिकक्षालय लगायत प्रचलित मापदण्ड बमोजिम गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नका लागि आवश्यक न्यूनतम भौतिक पुर्वाधार,उपकरण तथा जनशक्तिको व्यवस्थापन हुनुपर्नेछ ।

३.अस्पतालले बहिरंग विभागमा आउने बिरामीको चापका आधारमा बिरामी दर्ता,विशेषज्ञ परामर्श,निदानात्मक सेवाहरु र औषधि कक्षमाछिटोछरितो सेवा दिने व्यवस्था मिलाउने छ ।

४. अस्पतालले बहिरंग सेवा प्रदान गर्ने विशेषज्ञ चिकित्सक वा अन्य चिकित्सकहरु उपलब्ध हुने समय तालिका(दिन ,बार र समय) खुल्ने गरि सवैले देखे ठाँउमा राख्नेछ ।

५. अस्पतालले उपलब्ध गराउने भनिएको विशेषज्ञ सेवा सम्बन्धि विशेषज्ञ चिकित्सकहरु बाटै सेवा प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।
६. बिरामीले आफूले सेवा लिन चाहेको चिकित्सकबाट सेवा लिन पाउने व्यवस्था सुनिश्चित गर्नेछ ।
७. अस्पतालले चौबिसै घण्टा चिकित्सक तथा दक्ष स्वास्थ्य कर्मीबाट आकस्मिक सेवा पाउने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।
८. बिरामीले वा बिरामीको रेखदेख गर्ने व्यक्तिलाई रोग र उपचार पद्धति बारे स्पष्ट जानकारी दिने व्यवस्था गराउनु पर्नेछ ।
९. अस्पतालमा विश्व स्वास्थ्य संगठनले निर्धारण गरेका मापदण्ड बमोजिम संक्रमण रोकथाम र नियन्त्रणको व्यवस्था हुनेछ । सोको नियमित र प्रभावकारी अनुगमनको व्यवस्था हुनेछ ।
१०. सेवाप्रदायक चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीहरुको सुरक्षाको लागि विभिन्न सरुवारोग विरुद्धको व्यक्तिगत सुरक्षा व्यवस्था गरेको हुनेछ ।
११. अस्पतालले नेपाल सरकार बाट संचालित सेवा वा कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा नेपाल सरकारले तोकेको प्रोटोकल, मापदण्ड, निर्देशिका अनिवार्य रूपमा पालन गरेको हुनेछ ।
१२. अस्पताल हाता भित्र सेवाग्राही तथा सेवा प्रदायकका लागि शौचालय र हात धुने ठाँउको व्यवस्था हुनुपर्नेछ । शौचालय र हातधुने ठाँउमा नियमित रूपमा पानी र साबुन उपलब्धता गराउनु पर्नेछ ।
१३. अस्पताल बाट निस्कासन हुने सामान्य तथा स्वास्थ्य जन्य फोहरमैला प्रकृति अनुसार स्रोतमै अलग-अलग छुट्याउने, संकलन , ढुवानी तथा उचित विषर्जन गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।
१४. अस्पताल परिसर तथा सेवा दिने कक्षहरु नियमित रूपमा सफासुग्घर राख्नु पर्नेछ ।
१५. अस्पतालमा प्रयोगहुने एप्रोन, पञ्जा, टोपी, जुत्ता, तन्ना, तकिया, खोल, रुमाल, जस्ता लुगा कपडा धुनको लागि लण्डीको व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।
१६. अस्पताल हाताभित्र खाना पकाउने र खाना खाने अलग -अलग ठाँउ सहितको सफा र सुविधायुक्त क्यान्टिनको व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।
१७. अस्पतालमा बिरामी र अन्य व्यक्तिहरुकालागि चौबिसै घण्टा विश्व स्वास्थ्य संगठनले तोकेको शुद्ध पानी आपूर्ति हुनुपर्नेछ ।
१८. अस्पताल क्षेत्रभित्र र सबै विभागहरुमा चढबिसै घण्टा विद्युत आपूर्ति र अटोमेटिक व्याकअप सिस्टमको व्यवस्था मिलाईएको हुनुपर्नेछ ।

१९. अस्पतालमा उपचारको लागि आउने विपन्न असाहय,वेवारिसे बिरामीका लागि कुल शैयाको १० प्रतिशत निःशुल्क उपचार अनिवार्य रूपमा उपलब्ध हुनेछ । थप निःशुल्क उपचार समितिको निर्णय अनुसार हुनेछ ।

२०. उपदफा(१८) बमोजिम उपलब्ध गराएको उपचार सेवाको अभिलेख राखी नगर कार्यपालिकामा सोको प्रतिवेदन नियमित रूपमा उपलब्ध गराउने व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।

२१.अस्पतालले प्रयोग गर्ने उपकरणहरू तथा औजारहरू समयमै मर्मतको व्यवस्था हुनुपर्नेछ । साथै ठूला र गम्भिर प्रकृतिका औजार उपकरणहरू कम्पनीले निर्दिष्ट गरेको मर्मत अवधि अनुसार मर्मत सम्भार कार्ययोजना बनाई सोही अनुसार मर्मत गरेको हुनुपर्नेछ ।

२२. अस्पतालको भवन,सवारी साधन,मेसिनरीऔजार, यन्त्र,उपकरण र अन्य विद्युतिय उपकरणको नियमित मर्मत संभार गर्ने व्यवस्था भएको हुनुपर्नेछ ।

२३. अस्पतालको वार्ड तथा अन्य उपचार दिने स्थानमा आवश्यकता अनुसार कुरुवा कक्षको प्रवन्ध हुनुपर्नेछ ।

२४. आपतकालिन अवस्थामा प्रयोग हुने सामग्रीहरूको अलगगै भण्डारण कक्ष हुनुपर्नेछ । यस्तो भण्डारणमा कम्तिमा एक महिनाको लागि अत्यावश्यक सामग्री स्टक राख्ने व्यवस्था हुनुपर्नेछ ।

२५.अस्पतालमा सुरक्षा व्यवस्थाको लागि सुरक्षागार्डको व्यवस्था हुनुपर्नेछ ।

२६. अस्पतालमा विभिन्न शाखा तथा ईकाईबाट प्रदान गर्ने स्वास्थ्य सेवाहरू गुणस्तरियरूपमा संचालन गर्न समितिले छुट्टै कार्य संचालन निर्देशिका तयार गरि लागू गर्नेछ ।

२७. अस्पतालको सेवा तथा भौतिक संरचना जेष्ठ नागरिक,वालवालिका र अपाङ्ग मैत्री हुनुपर्नेछ । साथै अस्पतालमा हिल चियर,ट्रली,स्ट्रेचर राख्नु पर्नेछ र त्यस्ता सामग्रीहरू सेवाग्राहीले सहज देखेगरि राख्ने व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

२८. स्वास्थ्य सेवा संचालन र पूर्वधार सम्बन्धि अन्य व्यवस्था प्रचलित कानून,मापदण्ड र प्रोटोकल बमोजिम गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद-७

सूचना,अभिलेखिकण र गुनासो व्यवस्थापन

२३. अस्पताल सूचना प्रणाली:

(१) अस्पताल बाट प्रदान गरिएका सेवाहरू सम्बन्धि सम्पूर्ण तथ्याङ्कहरू नियमानुसार अभिलेख व्यवस्थापन गर्नु पर्नेछ ।

(२) अस्पतालले स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धि सूचना नगरपालिका,प्रदेश तथा संघको सम्बन्धित निकायमा आवश्यकता अनुसार उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(३) अस्पतालकाट प्रदान भएका सेवा सुविधाहरुको अभिलेखिकरण तथा प्रतिवेदन स्वास्थ्य व्यवस्थापन सूचना प्रणाली अनुसार हुनेछ ।

(४) बिरामीले स्वास्थ्य संस्थाबाट सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने शुल्क,प्रकृया तथा अवधी समेत खुलाएको अनुसूचि-१ बमोजिमको नागरिक वडापत्र अस्पतालको आकस्मिक सेवाका टेलिफोन नम्बरहरु स्पष्ट देखिने गरि राख्नु पर्नेछ ।

(५) एम्बुलेन्स,दमकल,प्रहरी जस्ता सेवा लगायतको आकस्मिक सेवाका टेलिफोन नम्बरहरु स्पष्ट देखिने गरि राख्नु पर्नेछ ।

(६) अस्पतालमा आउने विरामीहरुलाई आवश्यक पर्ने जानकारी गराउन सोधपुछ वा सहायता कक्षको व्यवस्था गरी सेवाग्राहीलाई आवश्यक जानकारी दिने व्यवस्था गरेको हुनुपर्नेछ ।

(७) अस्पताल भित्र प्रभावकारी सूचना सम्प्रेषणका लागि आन्तरिक टेलिफोनको व्यवस्था गरी सेवाग्राहीलाई आवश्यक जानकारी दिने व्यवस्था गरेको हुनु पर्नेछ ।

(८) अस्पतालले प्रदान गर्ने स्वास्थ्य सेवाका बारेमा समय - समयमा अस्पतालले जनचेतनामूलक अभियान संचालन गरी जनसमूदायलाई जानकारी गर्नुपर्नेछ ।

(९) अस्पतालले स्वास्थ्य सम्बन्धि तथ्याङ्क नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिम नियमित रुपमा स्वास्थ्य व्यवस्थापन सूचना प्रणालीले तोके बमोजिम प्रेषण तथा DHIS-2 मा प्रविष्ट गर्नुपर्नेछ ।

१०. अस्पताल वा स्वास्थ्य कर्मीले संकलन गरेको स्वास्थ्य सम्बन्धि व्यक्तिगत सूचना,कागजात,जानकारी,तथ्याङ्क तथा अभिलेखको गोपनियता सुनिश्चितता गर्नु अस्पताल तथा स्वास्थ्य कर्मीको जिम्मेवारी हुनेछ ।

२४. गुनासो व्यवस्थापन

(१) अस्पतालले सवैले देखे ठाँउमा सुझाव तथा उजुरी पेटीका राख्ने र प्रत्येक हप्ता नियमित रुपमा खोल्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

(२)अस्पतालले स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धि गुनासो,उजुरी र सुझाव संकलन गर्ने र त्यसको सम्बोधनको लागि छुट्टै एक अधिकारी तोक्नेछ ।

२५. प्रेषण सम्बन्धी व्यवस्था:

(१) उपचारको लागि आएको बिरामीलाई उपयुक्त कारणले उपचार प्रदान गर्न नसकिने अवस्था भएमा अस्पतालले अस्पतालमा उपलब्ध भएको सेवा प्रदान गरी थप उपचारका लागि तुरन्त त्यस्तो बिरामीहरुलाई उपचार प्रदान गर्न सक्ने स्वास्थ्य संस्थामा प्रेषण गर्नु पर्नेछ । तर, अस्पतालमा उक्त सेवा,जनशक्ति र उपचार हुनसक्ने अवस्था हुँदाहुँदै प्रेषण गर्न पाईने छैन ।

(२) अस्पतालले प्रेषण गर्ने संस्थाहरुको पूर्व पहिचान गरी सो को अद्यावधिक सूचि राख्नु पर्दछ र प्रेषण गर्दा तत्काल सेवाको सुनिश्चितता गरेर मात्र पठाउनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम प्रेषण गर्दा बिरामीको विवरण प्रेषण भएर जाने अस्पतालमा पहिले नै पठाउने व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।

(४) बिरामीलाई अन्य स्वास्थ्य संस्थामा प्रेषण गर्दा अस्पतालले पृष्ठपोषण उल्लेख गरी निर्दिष्ट प्रेषण पुर्जा सहित प्रेषण गरी विवरण अध्यावधिक गरी राख्नु पर्नेछ ।

(५) प्रेषण गर्दा अस्पतालले प्रेषण मापदण्ड बमोजिमका न्यूनतम उपकरण र सेवा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(६) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि सेवाग्राहीको ईच्छा बमोजिम निजलाई पायक पर्ने वा चाहेको स्वास्थ्य संस्थामा प्रेषण गर्न बाधा पुग्नेछैन ।

(७) प्रेषण गर्दा गर्भवती महिला, गम्भिर अवस्थाका बिरामी र विपन्न नागरिकलाई अस्पतालले एम्बुलेन्स सेवामा सहूलियत प्रदान गर्न सक्नेछन ।

(८) प्रेषण सेवामा लाग्ने एम्बुलेन्स वा यातायात खर्च सम्बन्धि व्यवस्था नगरपालिकाले तोके बमोजिम हुनेछ ।

(९) प्रेषण भएका बिरामीको स्वास्थ्य अवस्था हेरी अस्पतालले उपचारमा प्राथमिकिकरण गर्न सक्नेछन ।

(१०) अस्पतालमा प्रेषण भई आएका बिरामीलाई डिस्चार्ज गर्दा प्रेषण फिर्ति पुर्जा सहित डिस्चार्ज गरी सोको विवरण अध्यावधिक रूपमा राख्नु पर्दछ ।

(११) उप दफा (१०) बमोजिम डिस्चार्ज गर्दा बिरामीलाई देहायका विवरणहरू उल्लेख गरी अनुसूचि २ बमोजिमको डिस्चार्ज सारशं दिनु पर्नेछ ।

(क) बिरामीको परिचय पत्र नं.

(ख) मुख्य समस्याहरू

(ग) भौतिक परिक्षण गर्दा प्राप्त रिपोर्टका सारशं

(घ) तत्काल गरिएको परिक्षणको सारशं

(ङ) उपचारको क्रममा भेटिएका तथ्य

(च) उपचारको क्रममा अपनाईएको प्रकृया

(छ) उपचारको क्रममा अस्पतालमा रहेको अवधि

(ज) गरिएको उपचारको विवरण

(झ) डिस्चार्ज हुँदाको अवस्था, सो समयमा दिएको निर्देशन तथा डाईट, व्यायम, उपचार पद्धती, औषधिको मात्र र प्रकृया तथा अवधि

(ञ) निदानात्मक जाँचहरूको रिपोर्टको सारशं

(ट) अन्य आवश्यक कुराहरू

परिच्छेद-८

२६. अस्पतालको छााप:-नेपाल सरकारले तोके बमोजिमको चिन्ह र छााप हुनेछ ।
२७. अस्पतालको संगठन संरचना:-अस्पतालको आफ्नै सङ्गठन संरचना हुनेछ । संगठन संरचना प्रचलित कानून बमोजिम नगरपालिकाले निर्धारण गर्नेछ ।
२८. साझेदारी गर्न सक्ने :- अस्पतालले अस्पतालको सेवालाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन अस्पतालको स्तरोन्नति सरसफाई तथा फोहर व्यवस्थापन, क्यान्टिन,सुरक्षा व्यवस्था,लण्डी,एम्बुलेन्स तथा शव बहान सेवा लगायतका व्यवस्थापन गर्न विशेषज्ञ सेवा संचालन गर्न नगर पालिका संग समन्वय गरि आवश्यकता अनुसार प्रचलित कानून बमोजिम सामुदायिक, सरकारी,निजि तथा गैरसरकारी निकाय वा संस्थासंग सम्झौता वा साझेदारीमा गर्न सक्नेछ ।
२९. वार्षिक प्रतिवेदन पेश गर्ने :समितिले वर्ष भरिको काम कारवाहीको प्रतिवेदन आर्थिक वर्ष समाप्त भएको एक महिना भित्र नगरपालिका समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ ।
- ३०.निर्देशन पालना गर्नु पर्ने : कार्यपालिकाले दिएको निर्देशनहरुको पालना गर्नु समितिको कर्तव्य हुनेछ ।
३१. नगरपालिकालाई आर्थिक दायित्व सृजना गर्न नहुने : नगरपालिकाको स्वीकृति विना समितिले नगरपालिकालाई थप आर्थिक भार पर्ने गरी दायित्व सृजना गर्नु हुदैन ।
- ३२.अधिकार प्रत्यायोजन गर्न सक्ने :- समितिले आफूलाई प्राप्त अधिकार हरु मध्ये आवश्यकता अनुसार केही अधिकार अध्यक्ष , उपाध्यक्ष र सदस्य सचिवलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।
३३. कार्यविधिको पालन गर्नुपर्ने :- यस कार्यविधिको पालन गर्नु नगरपालिका भित्रका नगरपालिका सरकारी अस्पतालको दायित्व हुनेछ ।
३४. व्याख्या गर्ने अधिकार:- यस कार्यविधिमा उल्लेखित कुनै प्रावधानको कार्यान्वयनमा कुनै द्विविधा उत्पन्न भई कार्यान्वयनमा बाधा आई परेमा नगर कार्यपालिकाले सोको व्याख्या गर्नेछ ।
- ३५.प्रचलित कानून बमोजिम हुने:-यस कार्यविधिमा उल्लेख भएका विषयहरु यसै बमोजिम र यसमा उल्लेख नभएमा विषयहरु प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।
३६. संशोधन गर्नु परेमा:-यस कार्यविधिमा उल्लेख भएका विषयहरुको संशोधनगर्नु परेमा कार्यपालिका बाट संशोधन हुनेछ ।

अनुसूचि-२

दफा २५ को उपदफा ११ संग सम्बन्धित

डिस्चार्जको साराशं ढाँचा

..... अस्पताल डीस्चार्ज साराशं	
विरामिको नाम	उमेर
विरामीको ठेगना	सम्पर्क नं.-
अस्पतालको वार्ड	यूनिट
विरामिको परिचय पत्र नं./दर्ता नं	
समस्याहरु:	
परीक्षण विवरण:	
उपचारको क्रममा भेटिएका तथ्य उपचार प्रक्रिया र पद्धति	
उपचारको क्रममा स्वास्थ्य संस्थामा रहेको अवधि: भर्ना भएको मिति र समय :	
उपचार सम्बन्धी विवरण:	सिफारिस औषधिको नाम, मात्रा र अवधि
डिस्चार्ज हुँदाको स्वास्थ्य अवस्था, सो समयमा दिएको निर्देशन	
पुनः अस्पताल आउने (FOLLOW UP) सम्बन्धि विवरण: यस उपचार क्रममा पुन अस्पताल आउनुपर्ने वा नपर्ने: आउनु पर्ने मिति :	
अन्य आवश्यक कुराहरु	
..... ईन्चार्जको हस्ताक्षर	